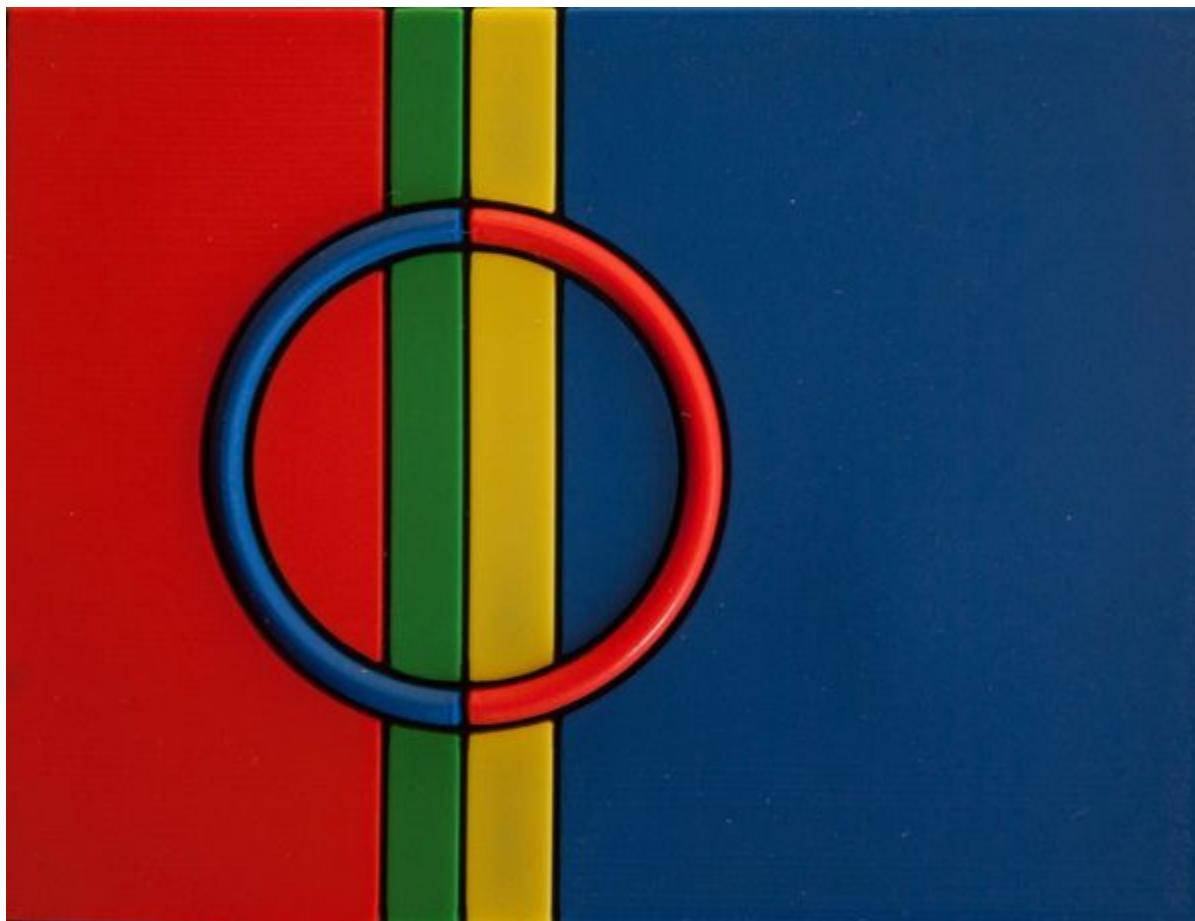

Sámi álbmotbeaivi

Govva: pixabay.com

Sámi álbmotbeaivi

Mii ávvudit sámi álbmotbeaivvi
guovvamánu 6. beaivvi. Dát ávvuduvvui
vuohčan 1993:s ja lea dán rájes
ávvuduvvon miehta sámi, earet eará
Norggas, Ruotás, Suomas ja Ruoššas.

Vuosttaš sámi riikačoahkkin
Sámi álbmotbeaivi ávvuduvvo
guovvamánu 6.beaivvi dan dihte go dán
beaivvi, 1917:s, čoahkkanedje sámít
Troandima Metodistagirkui. Doppe lei
sámiid vuosttaš sámi
riikačoahkkin. Soaittát gullan Elsa Laula

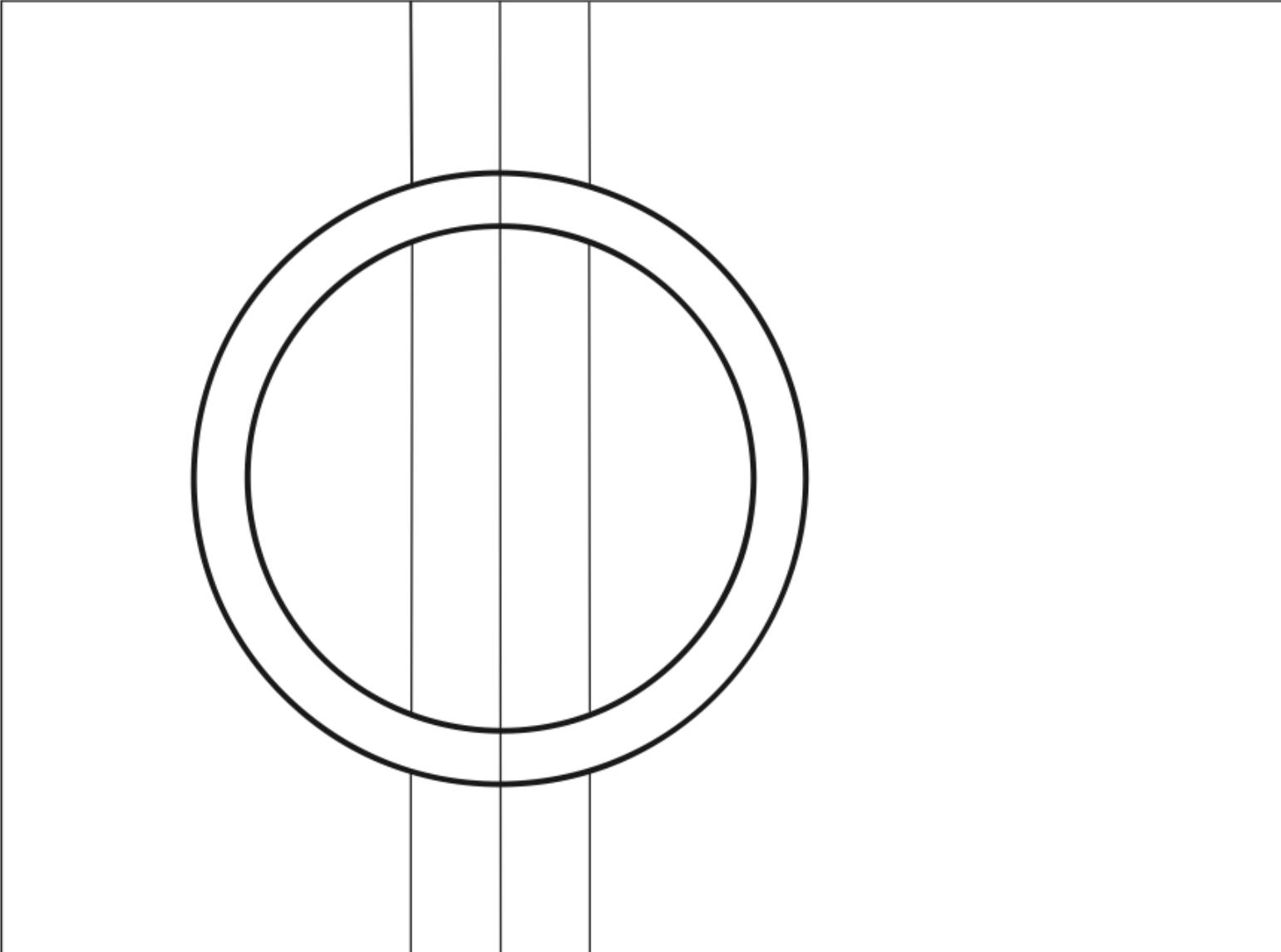
Renberga birra? Son lei dat guhte čohkkii
sámiid dán vuosttáš sámi riikačoahkkimii.

Sámi leavga

Sámi leavggas leat njeallje ivnni. Ruoksat,
alit, ruoná ja fiskat.

Leavggas lea riekkis guovdu. Rukses oassi
gierddus govvida beaivvi ja alit oassi
govvida mánu.

Astrid Båhl lea sárgon sámi leavgga, ja dat
dohkkehuvvui ja váldui atnui 1986:s.
Geahččal ivdnet sámi leavgga!

Govva: Elisabeth Bækken

Ávvudeapmi

Dán beaivvi lávejit lávlut *sámi soga lávlagá* dahje *sámi álbmotbeaivvi lávlagá*. Sáhttá maid juoiggastit *sámi eatnan duoddariid* luodđi.

Muhtiimat lávejit čiŋadit gávttiin dahje eará fiinna čiŋaiguin, čalmmustahttin dihte *sámi álbmotbeaivvi*.

Oallugat soitet ávvudit beaivvi njálgga biepmuin ja herskuiguin. Soapmásat lávejit borrat gáhkuid, biđđosa, mállása ja eará njálgga herskuid. Maid don liikošit borrát *sámi álbmotbeaivvi*?

Lávlagat

Gova hábmen: RMAG bookcreatorin ja Canvain.

Sámi soga lávlla

Teaksta: Isak Saba / Šuokrja: Arne Sørlie

1. Guhkkin davvin Dávggáid vuolde
sabmá suolggai Sámieanan.

Duottar leabbá duoddar duohkin,
jávri seabbá jávrri lahka.

Čohkat čilggin, čorut čearuin
allanaddet almmi vuostái.
Šávvet jogat, šuvvet vuovddit,
cáhket ceakko stállenjárggat
máraideaddji mearaide.

2. Dálvit dáppe buolašbiekkat,
muohtaborggat meariheamit.
Sámisohka sieluin mielain
eahccá datte eatnamiiddis:
Mátkálažzii mánuheabit,
giđđodeaddji guovssahasat, -
ruoškkas, ruovggas rođuin gullo,
juhca jávrriin, jalgadasain,
geresskálla máđiid miel.

3. Ja go geassibeavváš gollut
mehciid, mearaid, mearragáttiid,
golli siste guollebivdit
suilot mearain, suilot jávrriin.
Gollin čuvget čahcelottit,

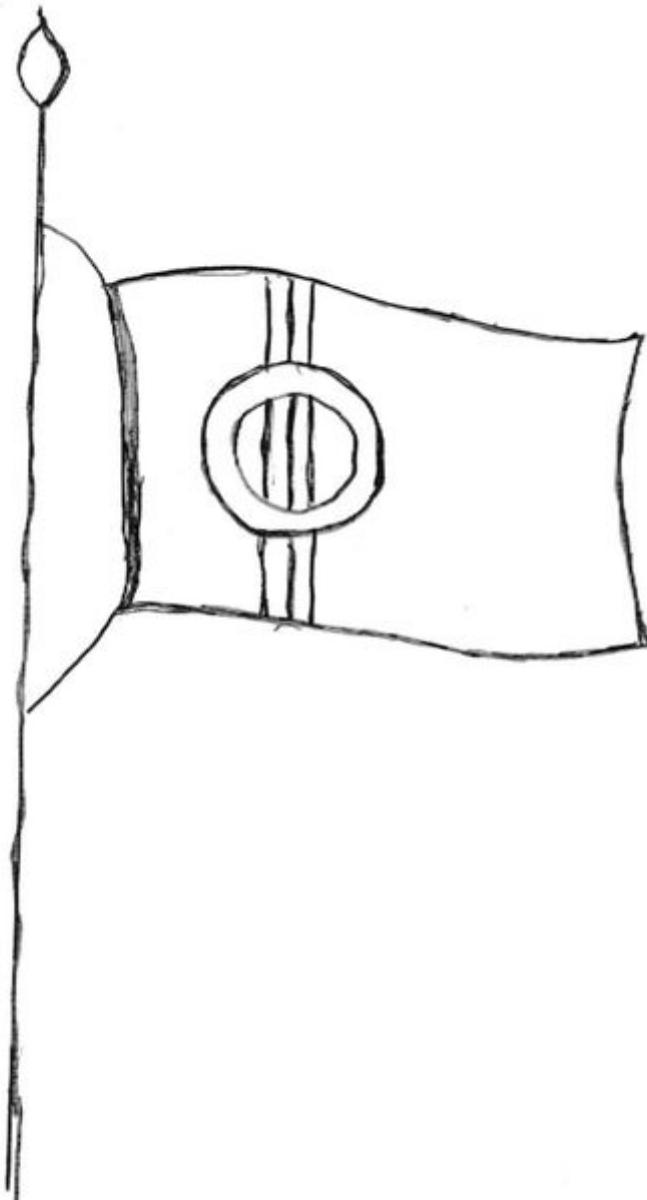
silban šovvot sámieanut,
šelgot čuoimmit, šleđgot áirrut,
luitet olbmát lávllodemiiin
geavgŋáid, guoikkaid, goatniliid.

4. Sámieatnan sohkagoddi -
dat la gierdan doddjokeahttá
goddi čuđiid, garrogávppiid,
viehkes vearee-vearroválddiid.
Dearvva dutnje, sitkes sohka!
Dearvva dutnje, ráfi ruohtas!
Eai leat doarut dorrojuvvon,
eai leat vieljain varat vardán
sámi siivo soga sis.

5. Máttarádját mis leat dovle
vuositán vearedahkkiid badjel.
Vuostálastot, vieljat, miige
sitkatvuodain soardiideamet!
Beaivvi bartniid nana nálli!
Eai du vuositte vašálaččat,
jos fal gáhttet gollegielat,
muittát máttarmáttuid sáni:
Sámieatnan sámiide!

Sámi álbmotbeaivvi lávlla

Nuohtta: Magnus Vuolab

Oktavuodaid Sámi leavggain ávvudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii dál ávvudit,
sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.

Máttarmáttuid gudnin mii dál ávvudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii dál ávvudit,
sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.

Njealji riikka álbmot ovttas ávvudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii dál ávvudit,
sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.

Davvin, máddin, nuortan, oarjin ávvudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii dál ávvudit,
sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.

Sámieatnan duoddariid

Teaksta: Nils Aslak Valkeapää

1. Sámieatnan duoddariid,
dáid sámi mánáid ruovttu
galbma geađge guorba guovlu
sámi mánáid ruoktu

2. Beaivi Áhči gollerisku,
almmi allodagas
coahkká váibmu Eanan eatni,
eallin eatnun šoavvá

3. Mánu silbbat šelggonasat,
jietnja
meara márra,
guovssahasat
násteboagán,
lottit ráidarasaras

4. Vuoi daid Davvi duovdagiid
dán viiddis almmi ravdda
garra dálkkit juoiggadallet
máná vuohttunluđiid

5. Vuoi daid favrrus eatnamiid
vuoi jávriiid čuovgi čalmmiid
liegga litna eatni sulla
gievvudeaddji gietkka

6. Biegga buktá Biegga doalvu
duottar dat lea duottar
duoddar duohken duoddar askkis
sámi mánáid dorvu

7. Sámieatnan duoddariid
dáid sámi mánáid ruovttu
šearrát gearrá šealggáhallá
sámi mánáid ruoktu

Ivdnengovat

Dá leat govat mat galget sulastahttet iešguđetge guovllu gávttiid, sihke nisson- ja dievdogávttiid. Daid govaid sahtát ivdnet, hervet ja rievdadit vai sulastahtte du gávtti dahje du soga gávttiid, dahje vai sulastahtte du niehkogávtti. Beasat vel ivdnet:

Nissongáhpirat

Dievddugáhpirat

Gápmagat

Čázehat

Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Keskitalo

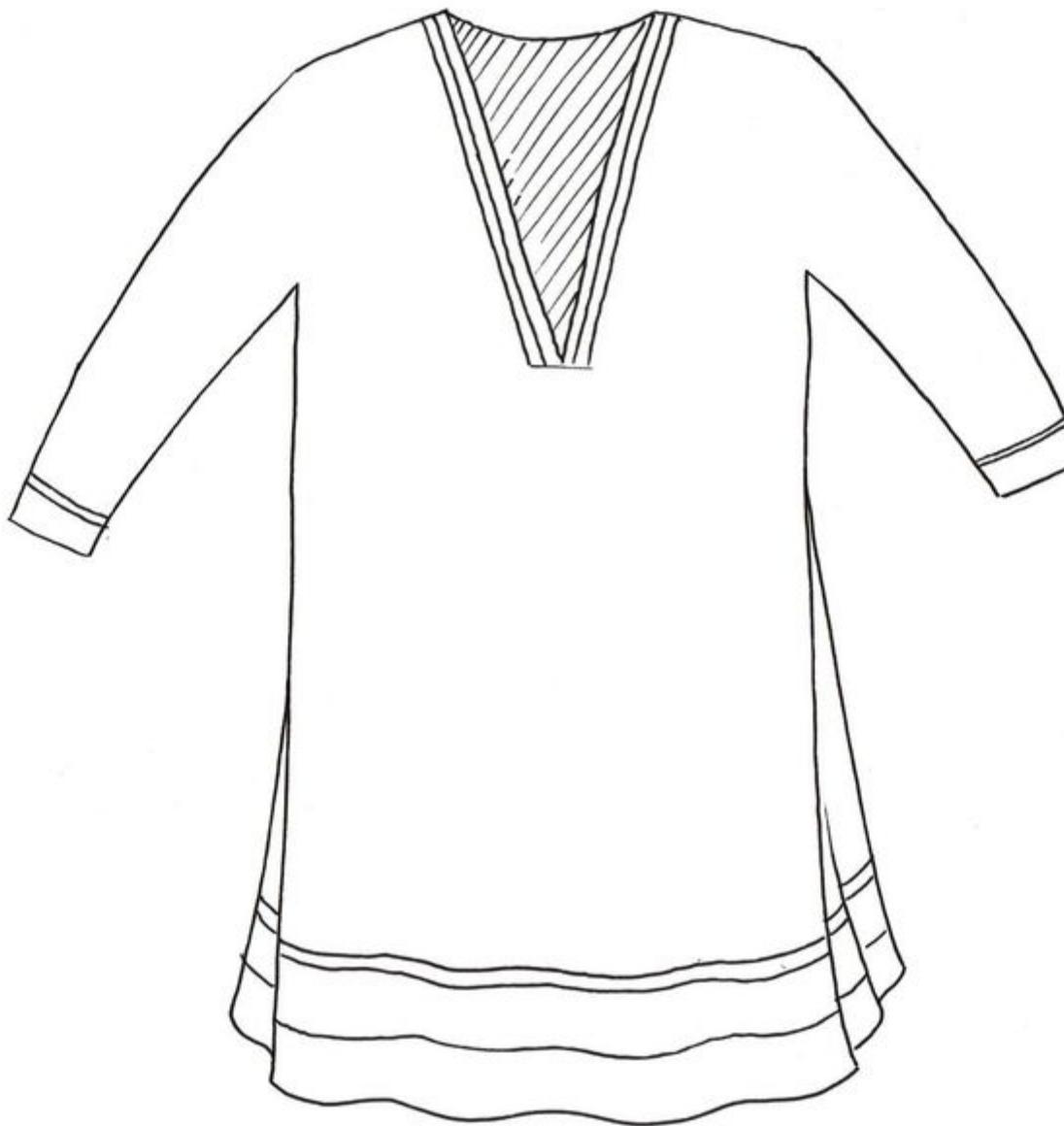
Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Kesktalo

Govva: Jørn Are Kesktalo

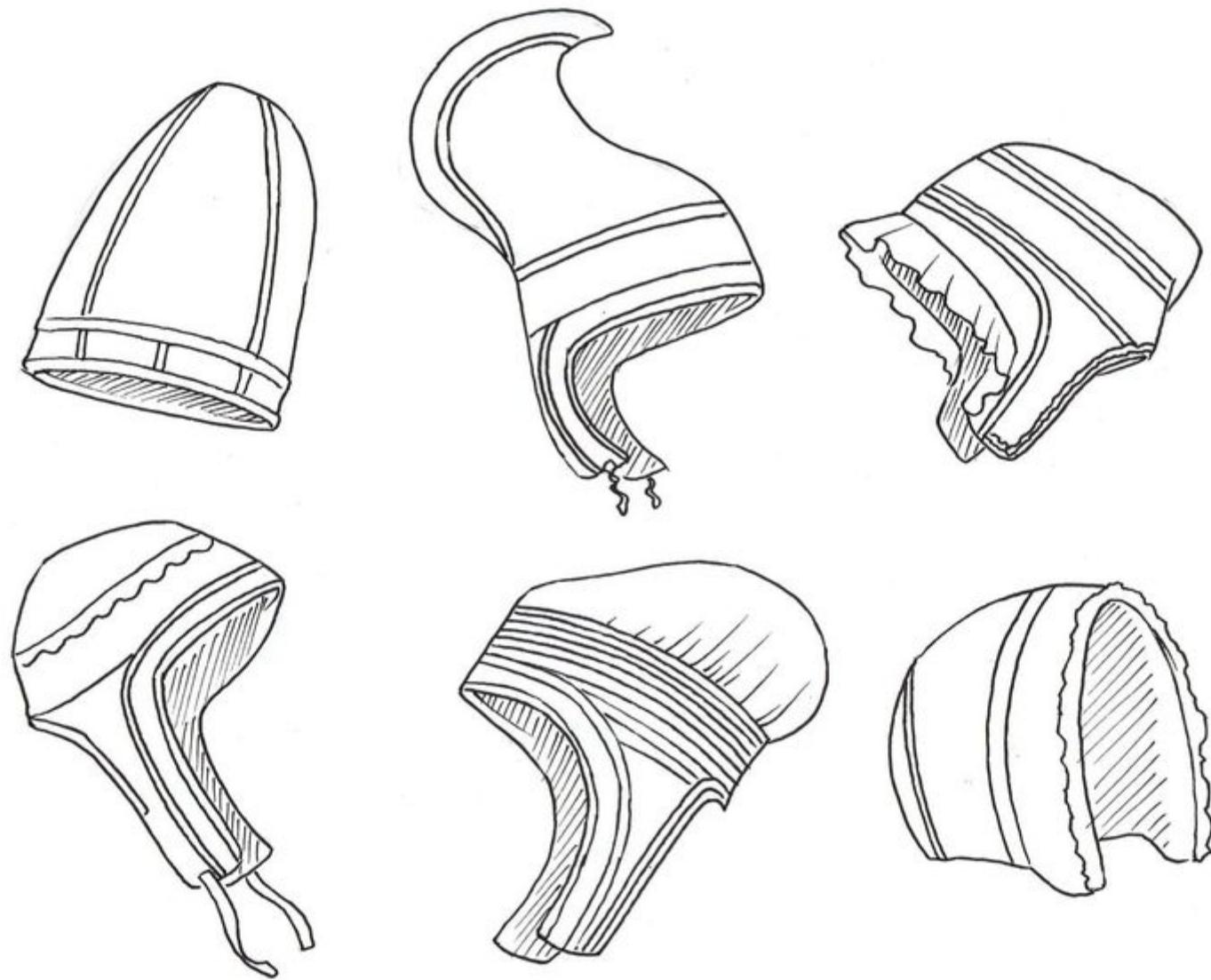
Govva: Jørn Are Keskitalo

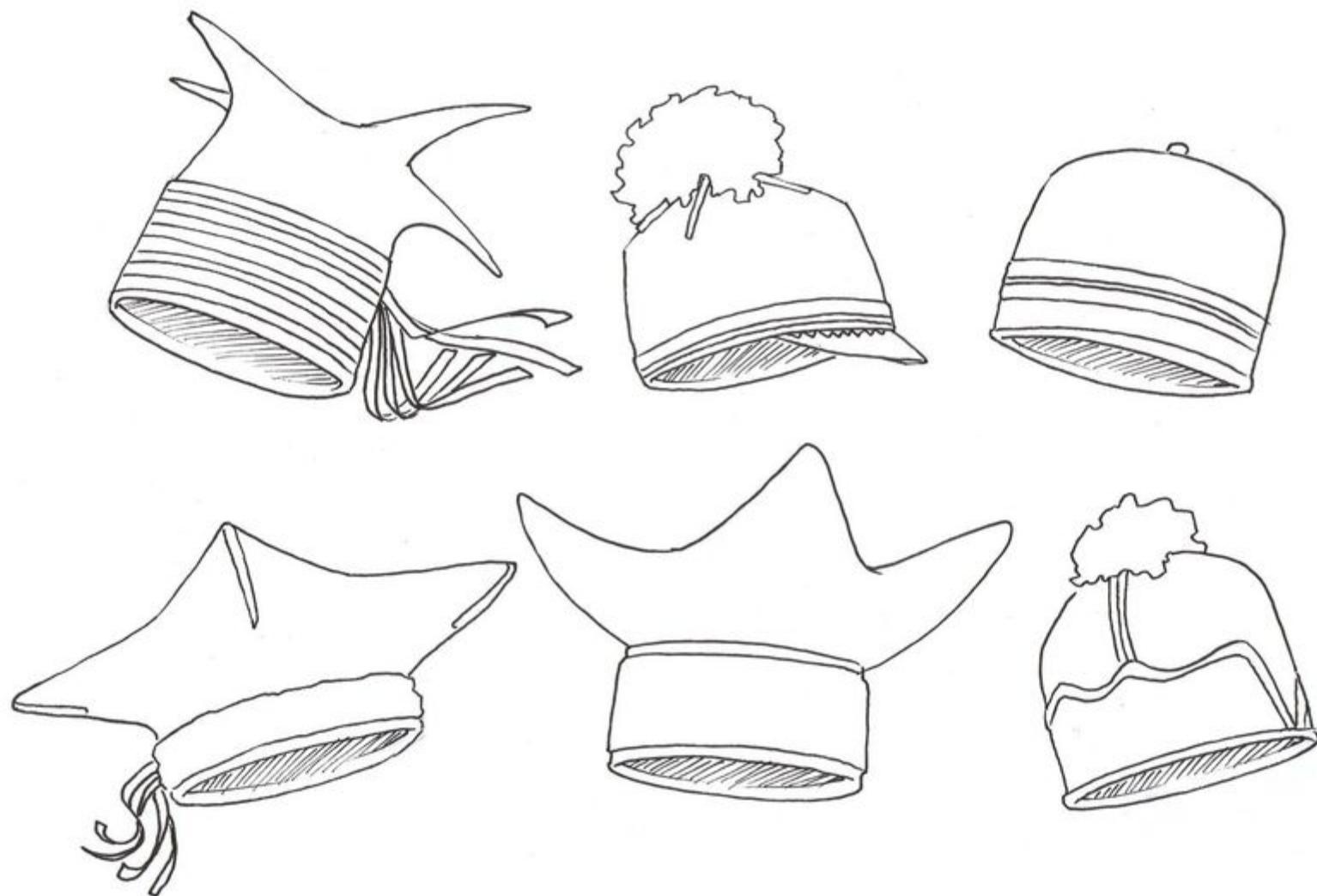
Govva: Jørn Are Kesktalo

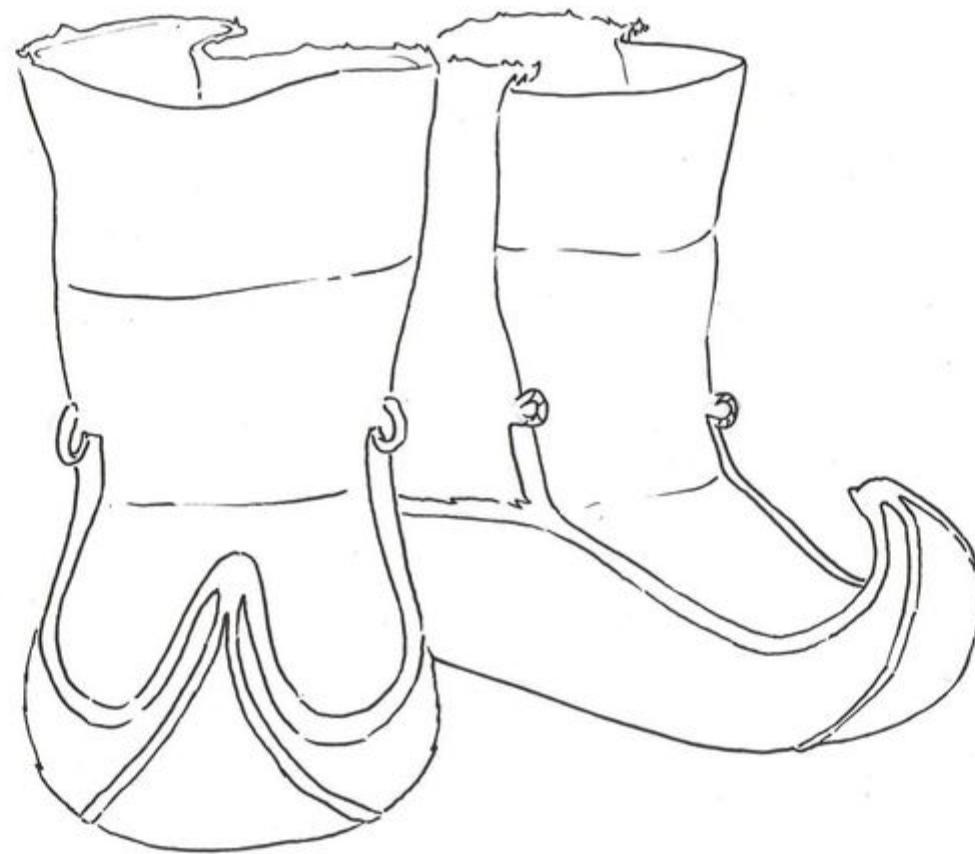
Govva: Jørn Are Keskitalo

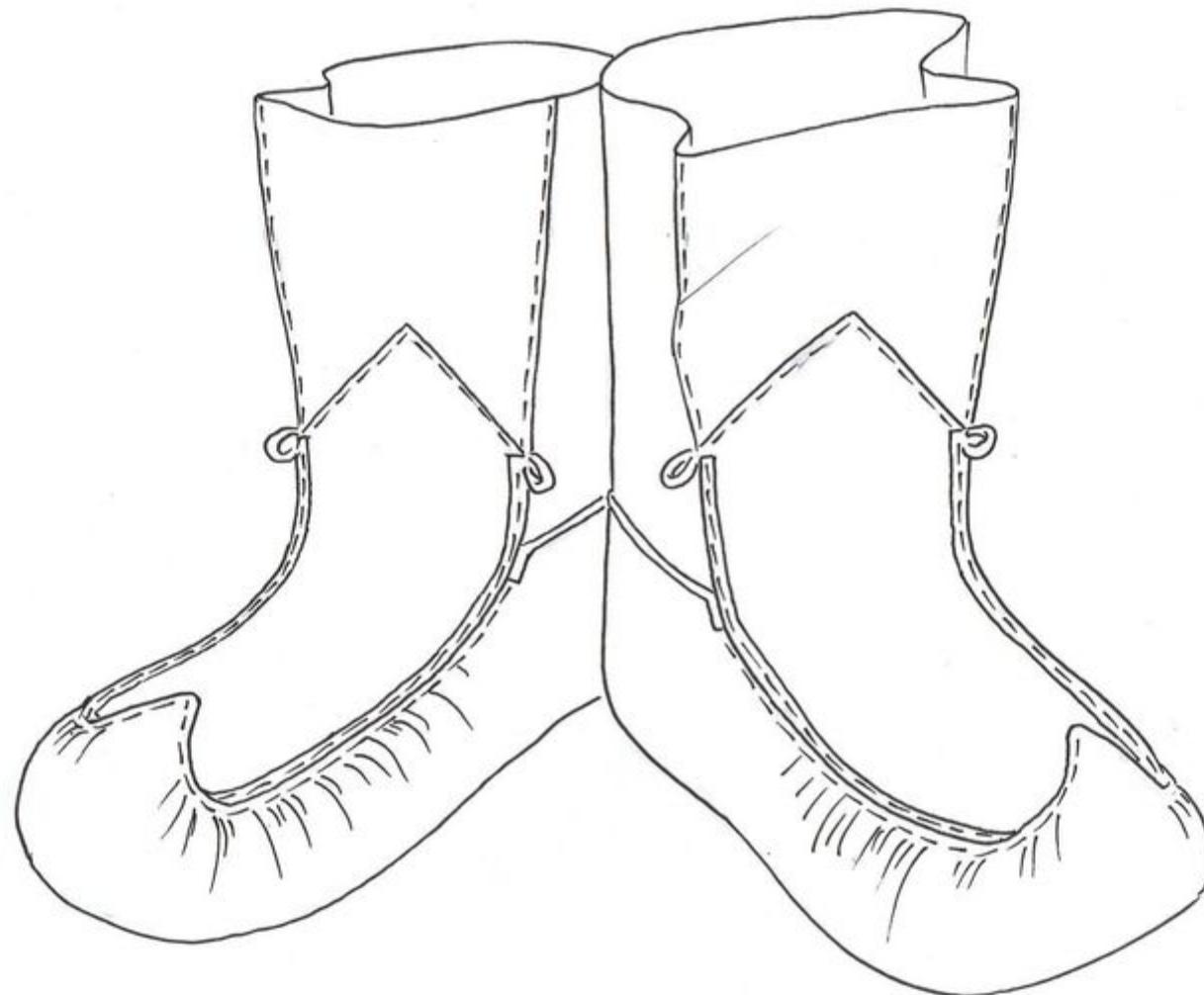
Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Keskitalo

Govva: Jørn Are Kesktalo

Govva: Jørn Are Kesktalo

Davvisámegillii :
Lihkku sámi álbmotbeivviin!

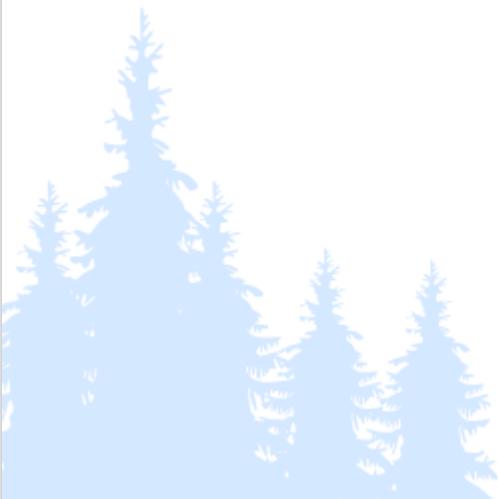
Lullisámegillii:
Læhkoe saemiej åålmegebiejjine!

Julevsámegillii :
Vuorbbe sámij álmmukbiejvijn!

Bihtánsámegillii:
Vuärrbe sáme älmukbejvijn!

Nuortalašgillii:
Šiõgg saa ' mi meersažpeei ' v!

Ubmisámegillii:
Lihkuos sámij ålmagenbiejvieb!

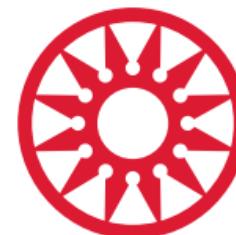
Hábmen teavstta:
Risten Marja Ánne Gaup

Sárgon govaid:
Jørn Are Kesktalo, ovttas.no
Elisabeth Bækken, ovttas.no

Gáldut:
ovttas.no
samediggi.no

Sámi lohkanguovddás
Saemien lohkemejarnge
Sáme láhkåmguovdásj

ovttas
aktan
aktesne